

Lieve mensen, beste vrienden, zusters en broeders,

5 Iedereen die mensen heeft waar hij van houdt, kent het wel: het
gevoel dat als die persoon sterft ... wat gebeurt er dan met de overledene?
Wij kijken er meestal wel wat anders naar dan sommige zware kerken waar
soms hel en verdoemenis wordt verkondigd. Maar concreet: als je kind
overlijdt, een kind dat je hebt gebaard, gekoesterd, verwend en gedragen ...
10 een kind dat zijn eigen wegen is gaan kiezen en besloot om niet meer te
bidden en niet meer naar de kerk te gaan ... als dat kind sterft ... zou dat kind
dan verloren gaan? Daar wil ik het vandaag met u over hebben.

Ruwweg kom je in de Bijbel twee lijnen tegen als het gaat over de
vraag wat er gebeurt met onze doden. De eerste lijn is die van de
15 waarschuwing. Pas op, wie niet voor God is, is tegen Hem. En wie tegen God is,
die kan zich maar beter bergen voor dat moment van voor Gods troon komen.
In dat kader moet je sommige oudtestamentische teksten zien. En een aantal
teksten in de evangeliën, vooral Mattheus, en in sommige brieven van Paulus.
Het zijn waarschuwingen om het geloof in de God van Israel en de Vader van
20 Jezus serieus te nemen.

De kerk heeft door de eeuwen heen een beetje een slaatje uit deze
teksten geslagen: ze hebben hele volksstammen er de stuipen mee op het lijf
gejaagd. Buiten de kerk was er geen heil te verwachten. En buiten het heil
ging je naar de hel! Er waren zelfs pausen die beroemde kunstenaars
25 opdrachten gaven om de hel, de krachten van Satan en zijn vrienden, het
laatste oordeel en de afschrikwekkende kant van God maar eens kleurrijk,
schokkend en zo indringend mogelijk in beeld te brengen.

Miljoenen zijn met deze schrikbeelden gestorven; vol angst voor wat
er op hen ging wachten als ze stierven. Als je maar betaalde aan de kerk, als
30 je maar ter kerke ging ... dan werd je in gewijde grond begraven. En dan ...
nou ja, dan kwam het wel goed. Maar dat gold alleen voor gelovigen. De kerk
nam zichzelf daarmee eigenlijk veel te serieus en eigende zich een macht toe
die ze helemaal niet had.

Want in de Bijbel is er ook die andere lijn. De lijn die zegt dat er bij
35 God plek is voor allen. Met u wil ik vandaag eens kijken naar zomaar wat
teksten in het Levende Woord. Teksten die naar mijn heilige overtuiging ook
een andere kant laten zien.

Het begint al in Genesis 1 waar God mensen naar zijn evenbeeld maakt.
Dat gaat door als aan Abraham beloofd dat hij tot zegen zal zijn van alle
40 volken. Het klinkt door in Psalm 24. David bezingt daar God als begin en einde
van alles. De aarde en alles wat daarin leeft is van God. Moslim, Jood,
Christen, heiden, man, vrouw, slaaf, rijk, blank en bruin, indiaan en Eskimo,
Aboriginal en mongool, van miss World tot elk ongeboren leven tot de autist
of rolstoeler ... .. alles is van God.

45

De profeten (en dat geldt voor allemaal: de grote en de kleine profeten) doen ook steeds twee duiden in het zakje. Ze benadrukken de unieke positie van Israel, maar ze laten ook steeds zien dat de volken (met hun afgoden) een rol spelen in Gods plan met de wereld.

50 Dan komt het verhaal van Jezus in beeld: de mens die door God naar de aarde werd gezonden om de definitieve brug tussen God en mensen te slaan. Jezus benadrukt ook steeds: ik ben de Mensenzoon. Gezalfd door God. Niet alleen om het huis van Abraham te redden, maar tot een verlossing van allen. Getuige de verhalen over zijn belevenissen met mensen buiten Israel.
55 Zou immers het bloed van de Zoon van God niet goed genoeg zijn of te gering van waarde als zoenoffer voor de hele mensheid?

Ook sommige verhalen die Jezus vertelde duiden op een bijzondere kant van de dood. Als de rijke man en de arme Lazarus sterven, gaan zij beiden naar dezelfde ruimte. Er blijkt alleen een kloof te zijn die de rijke man niet kan oversteken. Dat is de kloof van het geweten ... Het bijzondere is ook dat de rijke man dezelfde ruimte die Lazarus als weldadig ervaart als hels beleeft.

Daarom wil ik hier uit even een zijspoor met jullie inslaan - we komen zo weer terug bij dit verhaal. Even een paar zaken over de hel. Ons woordje
65 hel komt van het kerkelijke woordje gehenna. En dat gehenna komt uit het Hebreeuws. Daar staat gej hinnom; dat betekent land van Hinnom. Daar waar de beek Kidron doorheen stroomt, net buiten Jeruzalem. Als Jezus het over de hel heeft, dan bedoelt Hij dit.

Wat was er zo bijzonder aan dat dal: daar werden kinderen aan Baal
70 geofferd. Er stond daar een beeld waarin een vuur brandde... via een helling rolde zo'n kind dan in het vuur. Kinderen die door een rondreizende Baalpriester werden uitgezocht en gemarkeerd met een rode henna-markering. Er was daar een poel van vuur - zwavel en witte fosfor - daarmee werd de oven aangestoken. En daar was natuurlijk geweest en tandengeknars
75 ... van de ouders die hun kind verloren. Gedragen, gebaard, gezoogd, gevoed ... om te sterven voor een dode god die helemaal niet om mensenoffers vraagt ... dat is de hell!

Dus de hel als afzonderlijke plaats waar ongelovigen voor eeuwig worden gestraft bestaat dus niet, want Jezus heeft het overdrachtelijk
80 over de hel.

Terug naar de rode draad van de overdenking. Petrus en Paulus schrijven in hun brieven letterlijk dat God wil dat alle mensen zalig worden en dat Hij daarom bepaalde dingen wel en bepaalde dingen niet doet. Maar mijn opmerking daarbij is: zou het kunnen bestaan dat God iets wil en dat
85 zijn wil niet ten uitvoer komt? Zou God dan wel het werk van zijn handen laten varen - met andere woorden: laat God wel mensen uit zijn handen vallen?

Maar even een vraagje tussendoor ... als God wil dat allen zalig worden, wat maakt het dan uit dat wij geloven? Waarom gaan we dan naar de kerk?
90 Waarom bidden we dan? Zou het niet een stuk makkelijker zijn als God nu een einde aan alles maakt en wij alvast met ons allen aan het Koninklijke

feestmaal beginnen? Waarom nu nog behelpen met zaken als geloven (terwijl er steeds minder mensen gaan geloven) terwijl we ook van aangezicht tot aangezicht kunnen zien!

95 Wellicht heeft God een bepaald doel met ons. Misschien mogen we leren van de reis die ons leven is. Misschien wil Hij ons voorbereiden in ons leven op aarde voor het Leven in het Nieuwe Jeruzalem. Misschien kun je daar pas echt genieten als we eerst leren hier om waarde te hechten aan liefde, eenvoud, muziek, een goed glas wijn, barmhartigheid. Misschien
100 moeten we eerst leren hoe belangrijk het is om gelukkig te zijn met een kus, de glimlach van een klein kind of een vlinder in al zijn tederheid op een vlinderstruik.

Van Adolf Hitler is wel eens door een Jood gezegd: hij mag aan tafel bij de Heer ons nu matzes en wijn uitdelen. E daar zal hij waarschijnlijk
105 gelukkig mee zijn. Hoe vreselijk moet het voor een SS-er zijn om naast een van zijn slachtoffers te zitten aan de tafel van de Heer waar geen leugen kan bestaan. Waar je het moet hebben van genade.....

Ik kom tot een slotstuk: in Openbaring van Johannes staan een aantal opmerkingen over de tweede dood. Iedereen sterft de eerste dood, maar dan
110 komt er nog een laatste oordeel - dat is op de jongste dag. Na dat oordeel volgt Gods uitspraak dat alles is voltrokken. En dan staat er dat God alles nieuw maakt. Hij gaat voortaan bij de mensen wonen in de meest hemelse stad die je kunt bedenken.

Daar zijn geen poorten meer iedereen die wil mag binnenkomen, want
115 God houdt in die stad open hof. Alleen: in het slot staat een bepaling. Wie niet in het boek des levens staan geschreven, die mogen en kunnen niet binnenkomen. En wie staan er in dat boek des levens? Dat zijn de mensen die tijdens hun leven op aarde al hebben leren genieten van een kus, van trouw, van zingen of tevreden zijn. Die plezier hebben van leven met en naast God.

120 Maar er zijn er nog meer die in dat boek staan. Dat zijn degenen die na het laatste oordeel hebben gezegd: wij waren fout. Wij hebben ons vergist. Wij willen leven van Gods genade, van het licht van zijn glimlach en liefde. Wij willen hierbij horen. Wie dan dorst heeft, die krijgt alsnog van God te drinken uit de bron die eeuwig leven geeft. Het staat er letterlijk!
125 Lees maar. En er staat nog een bewijs daarvoor: er volgt dan het zinnetje: wie overwint, komen al deze dingen toe. Ik zal zijn God zijn en hij zal mijn kind zijn.

Maar God verplicht je tot niets. Wie niet wil, die moet het zelf maar weten. Die zal de tweede dood sterven. Wat is dat? Dat je niet in het nieuwe
130 Jeruzalem mag wonen. En zeg nou zelf: wat is een leven zonder de Levende Zelf? Het laatste bewijs is dat in die stad wonen wie staan in het boek van het Lam. Wie staan daarin? Een ieder die durft te leven van genade van God. Dat zijn de mensen in het boek van het Lam.

Iedereen die leeft volgens de rijkdom van het leven ... .. iedereen
135 die met liefde leeft, of wil leven of ervan wil leven ... dat kunnen je burens zijn in de nieuwe stad waar u en ik ook mogen wonen. En wat we hier doen is de voorbereiding daarop. Dat wil ik u maar meegeven. Amen.